

EKONOMIKA ZDRAVSTVA I ORGANIZACIJA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE	
OPĆE INFORMACIJE	
Nositelj predmeta	Izv. prof. dr. sc. Ivan Miškulin
Suradnici	Prof. dr. sc. Maja Miškulin Doc. dr. sc. Ivan Vukoja Dr. sc. Nika Pavlović
Studij	Sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij Medicina
Status predmeta	Obvezni
Godina studija, semestar	6. godina, 11. semestar
Bodovna vrijednost (ECTS)	1,0 ECTS
Način izvođenja nastave (broj sati)	Predavanja (35); Seminari (10)
Očekivani broj studenata na predmetu	70
OPIS PREDMETA	
Ciljevi predmeta	
Osposobiti studente za razumijevanje i tumačenje međuodnosa između organizacijskih i ekonomskih zakonitosti i javnozdravstvenog sustava kao i osposobiti studente za razumijevanje raznih organizacijskih modela kao i modela financiranja sustava zdravstvene zaštite te kritičko prosuđivanje procesa upravljanja i kvalitete u zdravstvenoj zaštiti. Upoznati studente s postupkom ocjene zdravstvenog stanja populacije te ih osposobiti za valoriziranje procesa planiranja u zdravstvu te procjenu međuodnosa zdravstvenog sustava i ostalih dionika društva koji utječu na zdravlje populacije.	
Uvjeti za upis predmeta i ulazne kompetencije koje su potrebne za predmet	
Sukladni uvjetima za upis 5. godine ovog studijskog programa.	
Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi	
1.1., 2.1., 2.2., 2.3., 3.2., 3.3., 3.4., 3.5., 4.1., 4.2.	
Očekivani ishodi učenja na razini predmeta (5-10 ishoda)	
Nakon odslušanih predavanja, odrađenih seminara, samostalnog učenja i položenog ispita studenti će moći: 1. Ocijeniti međuodnos između organizacijskih i ekonomskih zakonitosti i javnozdravstvenog sustava te razlučiti svrhu i ciljeve sustava zdravstvene zaštite. 2. Argumentirano prosuditi osobitosti gospodarenja u zdravstvu te načela zdravstvene zaštite i njezine razine, vrjednovati značenje i važnost timskog rada i komunikacije u kontekstu procesa provođenja zdravstvene zaštite, kritički prosuditi proces upravljanja u sustavu javnog zdravstva i njegove specifičnosti, interpretirati proces vrjednovanja u zdravstvu te sustav osiguranja i unaprjeđenja kvalitete zdravstvene zaštite. 3. Interpretirati pokazatelje zdravstvenog stanja populacije, postupak ocjene zdravstvenog stanja populacije, mjere zdravstvene zaštite i medicinsku tehnologiju te kritički procijeniti odnos između medicinske tehnologije i organizacije zdravstvene zaštite. 4. Kritički prosuditi osnovne elemente modela organizacije i financiranja zdravstvene zaštite te osnovne sustave financiranja zdravstvene zaštite u suvremenim zemljama. 5. Valorizirati proces planiranja u zdravstvu i pojam racionalizacije zdravstvene zaštite, kritički prosuditi osnovne elemente zdravstvenog sustava i njegovo funkcioniranje te ocijeniti partnere u sustavu zdravstva i njihove uloge i značenje. 6. Utvrditi zdravstvene potrebe posebno ranjivih populacijskih podskupina te razlučiti	

organizacijske i legislativne okvire za odgovaranje zdravstvenog sustava na iste.

7. Procijeniti međuodnos zdravstvenog sustava te lokalne i regionalne samouprave, kritički prosuditi međuodnos organizacija civilnog društva i zdravstvenog sustava, ocijeniti međuodnos Hrvatskog crvenog križa i zdravstvenog sustava, argumentirano prosuditi ulogu različitih profesionalnih organizacija u sustavu zdravstva te ulogu i djelovanje Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske, razlučiti specifičnosti vođenja privatnih liječničkih ordinacija te predvidjeti osobitosti zdravstvene zaštite u izvanrednim stanjima.

8. Vrijednovati osobitosti zdravstvenog osiguranja u Republici Hrvatskoj, prosuditi organizaciju, djelokrug rada i uloge patronažne službe, kao i organizaciju, ulogu te djelokrug rada državnih zdravstvenih zavoda i zavoda za javno zdravstvo.

Sadržaj predmeta

Predavanja

Uvod u zdravstvenu ekonomiku, upravljanje i organizaciju zdravstvene zaštite. Ekonomske zakonitosti i zdravstvena zaštita. Ekonomika. Gospodarenje. Zdravstvena potreba. Osobitosti gospodarenja u zdravstvu. Sadržaji ekonomike zdravstva. Zakoni tržišta. Ocjenjivanje ekonomičnosti u zdravstvu. Upravljanje u zdravstvu. Ciklus upravljanja i rukovođenja u zdravstvu.

Ocjena zdravstvenog stanja populacije. Razlozi za ocjenu. Pokazatelji zdravstvenog stanja populacije. Postupak pri ocjeni zdravstvenog stanja populacije. Metoda brze procjene zdravstvenih potreba u zajednici te unaprjeđenje zdravlja u zajednici.

Mjere zdravstvene zaštite i medicinska tehnologija. Načela, ciljevi i razine zdravstvene zaštite. Mjere zdravstvene zaštite – pojmovno određenje i podvrste, strateški o osnovni ciljevi mjera zdravstvene zaštite. Medicinska tehnologija – pojmovno određenje, vrste i oblici, izbor tehnologije koja odgovara. Odnos medicinske tehnologije i organizacije zdravstvene zaštite.

Planiranje u zdravstvu. Proces planiranja u zdravstvu. Hijerarhija ljudskih potreba. Zdravstvene potrebe. Zdravstveni zahtjevi. Zdravstveno planiranje s obzirom na vrijeme. Zdravstveno planiranje s obzirom na mjesto planiranja. Usmjerenost planiranja. Tehnička osnova za planiranje. Evaluacija. Racionalizacija u zdravstvenoj zaštiti. Racionalizacija. Racioniranje. Analiza troškova zdravstvene zaštite –temeljni kriteriji. QALY, DALY. Standardi. Algoritmi. Protokol. Preporuke. Smjernice.

Organizacija zdravstvene zaštite. Zdravstvo. Osnovni elementi zdravstvenog sustava – davatelji usluga, korisnici usluga, posrednik koji plaća. Funkcioniranje zdravstvenog sustava. Partneri u sustavu zdravstva. Svrha i ciljevi sustava zdravstvene zaštite. Razine zdravstvenog sustava. Zdravstvene ustanove i organizacije.

Financiranje zdravstvene zaštite. Temeljni problem suvremenih sustava zdravstva. Efikasnost i pravednost kao osnovni kriteriji vrednovanja načina financiranja zdravstvene zaštite. Osnovni elementi modela financiranja zdravstvene zaštite. Osnovni funkcionalni odnosi između aktera u zdravstvenom sustavu – skupljanje prihoda, udruživanje financijskih sredstava, kupovanje ili plaćanje zaštite, pružanje zaštite. Osnovni sustavi financiranja zdravstvene zaštite u suvremenim zemljama – državno financiranje kroz poreze, socijalno zdravstveno osiguranje, privatno financiranje zdravstvene zaštite, osobni računi medicinske štednje, izravno plaćanje zdravstvene zaštite.

Provođenje zdravstvene zaštite. Aktivnosti i suradnici u zdravstvenoj zaštiti. Timski rad u zdravstvenoj zaštiti. Komunikacije u zdravstvenoj zaštiti – poruka i subjekti, putovi prijenosa, interpersonalni okvir, javne komunikacije, verbalna i neverbalna komunikacija, smetnje (šum) u prijenosu poruka, slušanje. Organizacija – svrha, struktura, nagrađivanje, upravljanje, sukobi, intervencija.

Upravljanje u zdravstvenoj zaštiti. Timski način rada – vrste, prednosti, nedostaci, način odlučivanja u timu, vođenje tima. Formalna i neformalna organizacija. Komunikacija i suradnja.

Motivacija, novac, odgovornost i karijera. Postupci upravljanja osobljem. Poduzetništvo u zdravstvu.

Vrjednovanje u zdravstvu. Razlozi za vrjednovanje. Složenost i uloga vrjednovanja. Red vrijednosti i interesi sudionika. Tri razine vrjednovanja. Moralna bit vrijednosnih razlika. Uloga liječnika. Stručna pitanja vrjednovanja. Oblici vrjednovanja. Suvremene tendencije. Osobitosti vrjednovanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti. Važnost uloge strukovnih organizacija.

Kvaliteta: ocjena, kontrola, osiguranje i stručni nadzor u zdravstvenoj djelatnosti. Kvaliteta zdravstvenog rada. Pristupi ocjeni kvalitete zaštite zdravlja – struktura, procesi, ishod. Unaprjeđenje kvalitete – ocjena, kontrola i osiguranje kvalitete. Stručni nadzor. Standardi, norme i normativi.

Socijalna i zdravstvena politika. Politički sustav. Načela socijalne etike. Socijalna politika. Mjere socijalne politike. Današnje socijalne politike u Europi. Zdravstvena politika.

Lokalna i regionalna samouprava i zdravstveni sustav. Upoznavanje s ulogom, djelokrugom rada te organizacijskom strukturom ustrojbenih jedinica lokalne i regionalne samouprave zaduženih za zdravstvo u gradu Osijeku i Osječko-baranjskoj županiji.

Profesionalne organizacije u sustavu zdravstva. Hrvatska liječnička komora. Hrvatska komora medicinskih sestara. Hrvatska ljekarnička komora. Hrvatski liječnički zbor i njegova stručna društva te njihova uloga u zdravstvenom sustavu Republike Hrvatske.

Zdravstveno osiguranje u Republici Hrvatskoj. Osnovno zdravstveno osiguranje. Dopunsko zdravstveno osiguranje. Privatno zdravstveno osiguranje.

Ministarstvo zdravstva Republike Hrvatske. Ustroj ministarstva, djelokrug rada, zakonodavni okvir. Državni zdravstveni zavodi. Hrvatski zavod za hitnu medicinu. Hrvatski zavod za javno zdravstvo. Hrvatski zavod za toksikologiju i antidoping. Hrvatski zavod za transfuzijsku medicinu. Hrvatski zavod za telemedicinu. Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje. Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu.

Kvaliteta zdravstvene zaštite u Republici Hrvatskoj. Agencija za kvalitetu i akreditaciju u zdravstvu i socijalnoj skrbi. Zakon o kvaliteti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi. Standardi kvalitete. Pokazatelji kvalitete prema nositeljima zdravstvene djelatnosti. Sustav za prikupljanje podataka. Sustav osiguranja kvalitete u Kliničkom bolničkom centru Osijek. Sustav osiguranja kvalitete u Nastavnom zavodu za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije. Sustav osiguranja kvalitete u Domu zdravlja Osijek.

Vođenje poslovanja privatnih liječničkih ordinacija. Liječnička funkcija. Nabava. Održavanje prostorija i opreme. Organizacija ordinacije. Funkcija računovodstva. Kadrovska funkcija. Specifičnosti pojedinih privatnih ordinacija – privatna ordinacije obiteljske medicine, privatna ginekološka ordinacija, privatna stomatološka ordinacija.

Zdravstvena zaštita u izvanrednim stanjima. Pregled i sistematizacija izvanrednih stanja. Mjere zaštite za slučaj izvanrednih stanja. Organizacija zdravstvene zaštite u izvanrednim stanjima u Republici Hrvatskoj. Humanitarna pomoć u katastrofama.

Seminari

Hrvatski Crveni križ i sustav zdravstva. Upoznavanje s organizacijom, djelokrugom rada te aktivnostima Društva Crvenog križa Osječko-baranjske županije i Gradskog društva Crvenog križa Osijek usmjerenim na očuvanje i unaprjeđenje zdravlja populacije.

Zdravstvene potrebe posebno ranjivih populacijskih podskupina. Mala djeca. Trudnice i dojilje. Osobe s invaliditetom. Osobe s posebnim potrebama. Starije osobe – organizacijski i zakonodavni okvir odgovaranja na zdravstvene potrebe spomenutih podskupina u Republici Hrvatskoj.

Organizacije civilnog društva i zdravstveni sustav. Upoznavanje s organizacijom i djelokrugom rada organizacija civilnog društva koje djeluju u području zdravstva na području grada Osijek i Osječko-baranjske županije te njihovom ulogom i značenjem u promociji zdravlja i prevenciji bolesti.

Patronažna služba i zdravlje. Upoznavanje s organizacijom i djelokrugom rada patronažne službe na području grada Osijeka i Osječko-baranjske županije te njezinom ulogom u promociji i unaprjeđenju zdravlja te prevenciji bolesti.

Zavodi za javno zdravstvo i zdravlje populacije. Upoznavanje s ustrojem, djelokrugom rada te aktivnostima Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije u promociji i unaprjeđenju zdravlja te prevenciji bolesti.

Vrste izvođenja nastave

Predavanja, seminari

Obaveze studenata

Pohađanje svih oblika nastave je obavezno, a student mora pristupiti svim provjerama znanja. Student može opravdano izostati s 30% svakog od oblika nastave.

Praćenje rada studenata (*Povezanost ishoda učenja, nastavnih metoda i ocjenjivanja*)

Nastavna aktivnost	ECTS	Ishod učenja	Aktivnost studenta	Metode procjenjivanja	Ocjenjski bodovi	
					Min.	Max.
Pohađanje nastave	0,1	1-8	Prisutnost na nastavi	Evidencija	2	4
Seminari	0,3	6-8	Prisutnost i aktivno sudjelovanje na seminarima pripremom seminarske prezentacije	Ocjena kvalitete seminarske prezentacije	18	36
Završni ispit	0,6	1-8	Učenje za pisani ispit	Pisani ispit	30	60
Ukupno	1,0				50	100

Vrednovanje završnog ispita

Postotak točno riješenih zadataka (%)	Ocjenjski bodovi
60,00-64,99	30
65,00-69,99	35
70,00-74,99	40
75,00-79,99	44
80,00-84,99	48
85,00-89,99	52
90,00-94,99	56
95,00-100,00	60

Oblikovanje završne ocjene:

Ocjenjskim bodovima ostvarenim tijekom nastave pridružuju se bodovi ostvareni na usmenom ispitu. Ocjenjivanje se vrši apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća i

uspoređuje se s brojčanim sustavom na sljedeći način:

A – izvrstan (5): 90,00-100,00 ocjenskih bodova ; B – vrlo dobar (4): 80,00-89,99 ocjenskih bodova ;
C – dobar (3): 70,00-79,99 ocjenskih bodova ; D – dovoljan (2): 60,00-69,99 ocjenskih bodova ;
E – dovoljan (2): 54,99-59,99 ocjenskih bodova.

Obavezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)

Naslov	Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost preko ostalih medija
1. Šogorić S. Organizacija zdravstvene zaštite i zdravstvena ekonomika. Medicinska naklada, Zagreb, 2016.	15	

Dopunska literatura

1. Kovačić L. Organizacija i upravljanje u zdravstvenoj zaštiti. Medicinska naklada, Zagreb, 2003.
2. Zakonski akti koji reguliraju pitanja predmetnog područja u Republici Hrvatskoj.
3. Objavljena recentna znanstvena istraživanja iz predmetnog područja.

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih kompetencija

Anonimna, kvantitativna, standardizirana studentska anketa o predmetu i radu nastavnika koju provodi Ured za kvalitetu Medicinskog fakulteta Osijek.

Napomena

E-učenje ne ulazi u norma sate predmeta, ali se koristi u nastavi i sadrži poveznice na različite stranice, video i audio materijale dostupne na mrežnim stranicama.